

re radices primitiuas, nullosque praeter hos; unde simul radicum primitiuarum multitudo sponte innotescit. V. art. 53. Quamnam autem radicem primitiuam pro basi adoptare velimus, in genere arbitrio nostro relinquitur; unde intelligitur, etiam hic, vt in calculo logarithmico, plura quasi systemata dari posse *), quae quo vinculo connexa sint videamus. Sint a, b , duae radices primitivae, aliusque numerus m , atque, quando a pro basi assumitur, index numeri $b \equiv c$, numeri m vero index $\equiv \mu$ (mod. $p-1$); quando autem b pro basi assumitur, index numeri $a \equiv \alpha$, numeri m vero $\equiv \nu$, (mod. $p-1$). Tum erit $a^c \equiv 1$ (mod. $p-1$); namque $a^c \equiv b$, quare $a^{a^c} \equiv b^a \equiv a$ (mod. p), (hyp.), hinc $a^c \equiv 1$ (mod. $p-1$). Per simile ratiocinium inuenitur $\nu \equiv \alpha\mu$, atque $\mu \equiv c$ (mod. $p-1$). Si igitur tabella indicum pro basi a constructa habetur, facile in aliam conuerti potest, vbi b basis. Si enim pro basi a ipsius b index est $\equiv c$, pro basi b ipsius a index erit $\equiv \frac{1}{c}$ (mod. $p-1$), multiplicandoque per hunc numerum omnes tabellae indices, habebuntur omnes indices pro basi b .

70. Quamuis autem plures indices numero dato contingere possint, aliis aliisque radicibus primitiuis pro basi acceptis, omnes tamen in eo conuenient, quod omnes eundem diuisorem maximum cum $p-1$ communem ha-

E 2

*) In eo autem differunt, quod in logarithmis systematum numerus est infinitus, hic vero tantus, quantus numerus radicum primitiuarum. Manifesto enim bases congruae idem systema generant.

bebunt. Si enim pro basi a , index numeri dati est m , pro basi b vero n , atque diuisores maximi his cum $p - 1$ communes, μ, ν supponuntur esse inaequales, alter erit maior, ex. gr. $\mu > \nu$, adeoque μ ipsum n non metietur. At designato indice ipsius a , quando b pro basi assumitur, per a , erit (art. praec.) $n \equiv a^m \pmod{p-1}$ adeoque μ etiam ipsum n metietur. Q. E. A.

Hunc diuisorem maximum indicibus numeri dati, ipsique $p - 1$ communem, a basi non pendere, etiam inde perspicuum, quod aequalis est ipsi $\frac{p-1}{t}$, designante t exponentem ad quem numerus, de cuius indicibus agitur, pertinet. Si enim index pro basi quacunque est k , erit t minimus numerus per quem k multiplicatus ipsius $p - 1$ multipulum euadit, (excepta cifra) vidd. artt. 48, 58, siue minimus valor expressionis $\frac{p-1}{k} \pmod{p-1}$ praeter cifram; hunc autem aequalem esse diuisori maximo communi numerorum k et $p - 1$ ex art. 29 nullo negotio deriuatur.

71. Porro facile demonstratur, basin ita semper accipere licere, vt numerus ad exponentem t pertinens indicem quemlibet datum nanciscatur, cuius quidem maximus diuisor cum $p - 1$ communis $= \frac{p-1}{t}$. Designemus hunc breuitatis gratia per d , sitque index propositus $\equiv d m$, numerique propositi, quando quaelibet radix prima a pro basi accipitur, index $\equiv d n$, eruntque m, n ad $\frac{p-1}{d}$ siue ad t primi. Tum si est valor expressionis $\frac{dn}{dm} \pmod{p-1}$, simul-

que ad $p - 1$ primus, erit a^e radix primitiva, qua pro basi accepta numerus propositus indicem dm adipiscetur (erit enim $a^{dm} \equiv a^{dn} \equiv$ numero proposito), id quod desiderabatur. Sed expressionem $\frac{dn}{dm} \pmod{p-1}$ valores ad $p-1$ primos admittere, ita probatur. Aequiualeat illa expressio huic: $\frac{n}{m} \pmod{\frac{p-1}{d}}$ siue $\frac{n}{m} \pmod{t}$ vid. art. 31, 2, eruntque omnes eius valores ad t primi; si enim aliquis valor e diuisorem cum t communem haberet, hic diuisor etiam ipsum me metiri deberet, adeoque etiam ipsum n , cui me secundum t congruus, contra hypoth., ex qua n ad t primus. Quando igitur omnes diuisores primi ipsius $p-1$ etiam ipsum t metiuntur, omnes expr. $\frac{n}{m} \pmod{t}$ valores ad $p-1$ primi erunt multitudoque eorum $= d$; quando autem $p-1$ alios adhuc diuisores primos, f , g , h etc. implicat, ipsum t non metientes, ponatur valor quicumque expr. $\frac{n}{m} \pmod{t} \equiv e$. Tum autem quia omnes t , f , g , h etc. inter se primi, inueniri potest numerus e , qui secundum t ipsi e , secundum f , g , h etc. vero numeris quibuscunque ad hos respectiue primos fiat congruus. (art. 32) Talis itaque numerus per nullum factorem primum ipsius $p-1$ diuisibilis adeoque ad $p-1$ primus erit, vti desiderabatur. Tandem haud difficile ex combinationum theoria deducitur, talium valorum multitudinem fore $= \frac{p-1}{t} \cdot \frac{f-1}{f} \cdot \frac{g-1}{g} \cdot \frac{h-1}{h} \cdot \frac{\text{etc.}}{\text{etc.}}$; sed ne digressio haec in nimiam molem excrescat, demonstrationem, quum ad institutum nostrum non sit adeo necessaria, omittimus.